

Høringsnotat

Lovavdelingen
Juli 2017
Snr. 17/3999

FORSLAG TIL ENDRINGER I FORSKRIFTER TIL NATURSKADEFORSIKRINGSLOVEN – DEKNING FOR RELOKALISERING VED FARE FOR NY NATURSKADE MV.

1 Innledning

Ved lov 21. april 2017 nr. 17 om endringer i naturskadeforsikringsloven (dekning for relokalisering ved fare for ny naturskade) er dekningsområdet for naturskadeforsikringsloven utvidet. Utvidelsen gjelder bolig- og fritidshus som ikke tillates reparert eller gjenoppbygget på skadestedet på grunn av fare for ny naturskade. Forsikringsselskapet skal erstatte tomtens omsetningsverdi før skaden, oppad begrenset til fem dekar, og det skadede huset og eventuelle forsikrede uthus skal erstattes som om de var totalskadet. Som alternativ til relokalisering er det åpnet for sikring av den skadeutsatte eiendommen. Lovendringen trer i kraft 1. januar 2018.

Lovendringen bygger på professor emeritus Hans Jacob Bulls utredning «Spørsmål om dekning av tomteerstatning under naturskadeforsikringsordningen m.m.» 27. oktober 2015.

I høringsnotatet her foreslås det endringer i forskrift 21. desember 1979 nr. 3420 om instruks for Norsk Naturskadepool og forskrift 15. desember 1989 nr. 1335 om egenandel og ansvarsgrense ved naturskadeforsikring. Forslagene tar sikte på å klargjøre enkelte spørsmål som oppstår som følge av lovendringen. I tillegg foreslås det endringer i den gjeldende forskriftsbestemmelsen om dekning for bygningen ved relokalisering. I høringsnotatet her tas det dessuten opp enkelte andre spørsmål som er omtalt i utredningen, herunder spørsmål om økning av egenandel og ansvarsgrense, og forskriftstekniske endringer.

2 Avgrensing mellom bolighus/fritidshus og andre typer bygninger

2.1 Gjeldende rett

Dekning for relokalisering ved fare for ny naturskade etter naturskadeforsikringsloven § 1 nytt tredje ledd, som trer i kraft 1. januar 2018, er avgrenset til bolighus og fritidshus. Der en bygning rommer både en eller flere boliger eller fritidsboliger og et eller flere næringslokaler (i utredningen omtalt som kombinasjonsbygg), kan det være usikkert om bygningen skal være omfattet eller ikke. Spørsmålet kan være aktuelt også ved andre typer lokaler enn næringslokaler, f.eks. lokaler til offentlige formål.

I forbindelse med relokalisering har dette spørsmålet oppstått som følge av lovendringen – den gjeldende forskriftsbestemmelsen om relokalisering, forskrift om instruks for Norsk Naturskadepool § 3 annet ledd tredje punktum, skiller ikke mellom bolig- eller fritidshus og andre typer bygninger. Hagedekningen etter naturskadeforsikringsloven § 1 første ledd tredje punktum gjelder imidlertid bare for bolig- og fritidshus, så her må det også i dag foretas en avgrensning for kombinasjonsbygg. I utredningen, på side 42, skriver utrederen at kombinasjonsbygg, så langt han har brakt på det rene, regnes som næringsbygg i denne sammenhengen; det vil si at boliger i bygninger som også har næringslokaler, ikke er omfattet av hagedekningen.

2.2 Forslaget i utredningen og departementets vurderinger

Ved relokalisering foreslår utrederen at kombinasjonsbygg skal anses som bolighus, med mindre den vesentligste delen av bygningen anvendes til næringsvirksomhet, se hans forskriftsforslag § 2 annet ledd tredje punktum. På side 43 i utredningen anslås det at boligdelen minst bør være i størrelsesorden 20–30 % av bygningsmassen. Utrederen legger til grunn at forsikringer blir tegnet for bygningen under ett, og at forsikringsdekningen styres av hvordan bygningen som helhet karakteriseres.

Departementet antar, i likhet med utrederen, at det kan være behov for å gi regler om når den nye bestemmelsen om relokalisering i naturskadeforsikringsloven § 1 tredje ledd skal gjelde for kombinasjonsbygg. Avgrensningen gjelder bare forsikringsutbetalingens størrelse ved skader der et kombinasjonsbygg må relokaliseres. Avgrensningen vil ikke ha noe å si for beregningen av forsikringspremiene. Departementet antar derfor at dette avgrensningsspørsmålet sjeldent vil komme opp.

I likhet med utrederen legger departementet til grunn at man må se bygget som én enhet. Et hovedspørsmål er imidlertid om det bør utformes klare, skjematiske regler for avgrensningen, eller om reglene bør gi anvisning på en mer skjønnsmessig vurdering. Forutsigbarhet og hensynet til å unngå tvister kan tale for klare, skjematiske regler. På den andre siden kan det være vanskelig å finne egnede vilkår, i og med at bygningene kan være svært forskjellige. Mer skjønnsmessige regler vil kunne være bedre egnet til å oppnå en rimelig løsning i det enkelte tilfellet, og gitt at spørsmålet sjeldent vil komme opp, og at utbetalingene vil være av underordnet betydning sett opp mot økonomien i naturskadeforsikringsordningen som helhet, kan det være mindre grunn til å operere med regler som kan oppfattes som firkantede. Dersom man gir en skjønnsmessig regel, antar departementet at Norsk Naturskadepool må være relativt fleksible med tanke på hvilke forsikringsutbetalinger forsikringsselskapene kan avregne i poolen, slik at selskapene får dekket sine utbetalinger forutsatt at de har foretatt forsvarlige skjønnsmessige vurderinger.

Departementet foreslår på denne bakgrunnen en skjønnsmessig regel, der ulike hensyn vil kunne inngå i vurderingen. Departementet antar at det i utgangspunktet må være bygget som sådan og ikke bruken som er avgjørende, selv om bruken vil kunne inngå som et moment i vurderingen.

Departementet viser til forslaget til § 3 nytt fjerde ledd i forskrift om instruks for Norsk Naturskadepool. For ordens skyld foreslår departementet her også å presisere at uthus bare skal dekkes etter naturskadeforsikringsloven § 1 tredje ledd

annet punktum dersom uthuset samlet sett har karakter av å være uthus til bolighus eller fritidshus.

3 Relokalisering ved skade på andre bygninger enn bolighus og fritidshus

3.1 Gjeldende rett

I forskrift om instruks for Norsk Naturskadepool § 3 annet ledd tredje punktum er det en generell bestemmelse om dekning for relokalisering. Bestemmelsen er begrenset til å gjelde erstatning for byggverk, ikke tomt. Bestemmelsen lyder slik:

«Blir det etter naturskade på byggverk tinglyst erklæring etter naturskadeloven § 22 om at eiendommen er særlig utsatt for naturskade og utgiftene til utbedringen er 60% eller mer av forsikringsverdien for det skadde byggverk, svarer selskapet for den øking i skade som nekting av reparasjon/gjenoppføring medfører.»

Det som kan tinglyses etter naturskadeloven § 22, er bygge- og deleforbud for eiendommer eller deler av eiendommer som ligger i område der det kan oppstå fare for naturskade.

3.2 Departementets vurderinger

Presisering av bestemmelsens anvendelsesområde

Når endringene om dekning for relokalisering ved fare for ny naturskade i naturskadeforsikringsloven trer i kraft 1. januar 2018, er det vanskelig å se at forskriftsbestemmelsen i forskrift om instruks for Norsk Naturskadepool § 3 annet ledd tredje punktum i praksis får anvendelse for bolighus og fritidshus, i hvert fall hvis vilkårene endres slik det foreslås nedenfor. For å gjøre reglene lettere tilgjengelige foreslår departementet derfor å presisere at det er naturskadeforsikringsloven § 1 tredje ledd som gjelder for bolighus og fritidshus, se forslaget til § 3 nytt tredje ledd annet punktum i forskriften.

Endringer i vilkårene

Grunnvilkårene for dekning for relokalisering av bolighus og fritidshus i naturskadeforsikringsloven § 1 nytt tredje ledd første punktum er at bolig- eller fritidshuset er skadet i en naturulykke, og at det ikke gis tillatelse til reparasjon eller gjenoppbygging på skadestedet på grunn av fare for ny naturskade. I Prop. 36 L (2016–2017) punkt 5.4 er det redegjort slik for vilkåret om at det ikke gis tillatelse til reparasjon eller gjenoppbygging:

«I stedet for det foreslåtte vilkåret i utredningen om at kommunen har nedlagt bygge- og deleforbud etter at naturskaden fant sted, foreslår departementet som vilkår at eieren ikke får tillatelse til å reparere eller gjenoppbygge huset på skadestedet på grunn av fare for ny naturskade. Både arealplaner og bygge- og deleforbud kan forhindre reparasjoner og gjenoppbygginger på steder som er særlig utsatt for naturskade, og etter plan- og bygningsloven § 28-1 første ledd første punktum kan grunn bare bebygges, eller eiendom opprettes eller endres, dersom det er tilstrekkelig sikkerhet mot fare eller vesentlig ulempe som følge av natur- eller miljøforhold. På den andre siden kan kommunene dispensere fra arealplaner, bygge- og deleforbud og plan- og bygningsloven § 28-1 første ledd første punktum etter plan- og bygningsloven §§ 19-1 til 19-4. Etter departementets oppfatning er det ikke grunn til å skille mellom de rettslige grunnlagene her. Det

avgjørende bør være om eieren ikke får tillatelse til å reparere eller gjenoppbygge på grunn av fare for ny naturskade.

Et vedtak som ligger til grunn for at byggetillatelse ikke kan gis, for eksempel en arealplan eller et bygge- og deleforbud, kan etter departementets forslag være truffet både før og etter at naturskaden fant sted. Dette avviker fra det som gjelder etter forskrift om instruks for Norsk Naturskadepool, og fra forslaget i utredningen. Etter ordlyden i forskrift om instruks for Norsk Naturskadepool § 3 annet ledd tredje punktum må erklæring etter naturskadeloven § 22 om at eiendommen er særlig utsatt for naturskade, være tinglyst «etter naturskade på byggverk». Utrederen har i sitt forslag foreslått at bygge- og deleforbud skal være lagt ned «etter en naturulykke som har voldt skade på bygningen eller tilhørende tomt».

Hensikten med vilkårene som foreslås, er å gi en egnet avgrensning av den gruppen skadelidte som skal ha rett til forsikringsdekning for tap av tomt og bygninger i forbindelse med relokalisering. ... Etter departementets oppfatning er det ikke urimelig at manglende tillatelse til reparasjon eller gjenoppbygging får en selvstendig betydning når det gjelder å fastslå fare for ny naturskade, og spørsmålet om tillatelse må antas å ha stor betydning for om eieren faktisk ser seg nødt til å relokalisere. Trolig vil kommunene ha ulik skjønnsutøvelse ved vurderinger av søknader om byggetillatelse og dispensasjon, men kravet om skade på bygning innebærer at utslagene av ulikhetene i skjønnsutøvelsen blir mindre, relativt sett.»

Departementet antar at et vilkår om at det ikke gis tillatelse til å reparere eller gjenoppbygge bygningen på skadestedet, på tilsvarende måte ville være bedre egnet til å skille ut skadelidte som faktisk må relokalisere, enn det nåværende vilkåret i forskriften § 3 annet ledd tredje punktum om at det etter naturskaden er tinglyst erklæring etter naturskadeloven § 22 om at eiendommen er særlig utsatt for naturskade. Departementet foreslår derfor at denne forskriftsbestemmelsen endres tilsvarende.

Slik departementet forstår vilkåret i forskriften § 3 annet ledd tredje punktum om at utgiftene til utbedringen er 60 % eller mer av forsikringsverdien for det skadede byggverket, er det utgiftene til utbedring på skadestedet som er avgjørende. Dette innebærer at den sikrede ikke får dekket tapet dersom bygningen må relokaliseres, men utgiftene til utbedring på skadestedet ville vært lavere enn 60 % av forsikringssummen. Vilket om 60 % skade fører trolig til lavere utgifter i naturskadeforsikringsordningen, men gitt at det kommer til anvendelse i et lite antall tilfeller, må det likevel antas å ha liten økonomisk betydning for ordningen som helhet. For bedrifter og lokalsamfunn vil derimot vilkåret kunne medføre alvorlige konsekvenser dersom ulykken skulle skje, og næringskunder betaler naturskadeforsikringspremie på lik linje med privatkunder. Departementet foreslår på denne bakgrunnen at vilkåret om at utgiftene til utbedringen er 60 % eller mer av forsikringsverdien for det skadede byggverket, erstattes med et vilkår om naturskade på bygningen uten nærmere krav til skadens omfang. Skadens omfang vil imidlertid kunne ha betydning for om det gis tillatelse til reparasjon eller gjenoppbygging på skadestedet.

Departementet foreslår etter dette samme vilkår for dekning av bygninger etter forskrift om instruks for Norsk Naturskadepool § 3 annet ledd tredje punktum som for dekning av bolig- og fritidshus etter naturskadeforsikringsloven § 1 tredje ledd, slik den lyder etter lovendringen 21. april 2017 nr. 17. Når det gjelder hva skadelidte vil ha krav på dersom vilkårene er oppfylt, vil reglene likevel være ulike.

Departementet foreslår å flytte nåværende § 3 annet ledd tredje punktum i forskrift om instruks for Norsk Naturskadepool til et nytt tredje ledd i paragrafen, og viser til forslaget til § 3 nytt tredje ledd første punktum når det gjelder vilkårene.

4 Dekning av utgifter til den skadede tomten

4.1 Gjeldende rett

I utgangspunktet gjelder naturskadeforsikringsordningen for brannforsikrede ting, jf. naturskadeforsikringsloven § 1 første ledd første punktum.

Er den forsikrede tingen et bolighus eller fritidshus, omfatter forsikringen imidlertid også naturskader på hage, hageanlegg og gårdsplass, oppad begrenset til 5 dekar, inkludert den delen av en tilførselsvei som ligger innenfor hagen, hageanlegget og gårdsplassen, jf. naturskadeforsikringsloven § 1 første ledd tredje punktum. Denne såkalte hagedekningen ble innført ved lov 17. desember 2004 nr. 98. Bakgrunnen var et ønske om å overføre ansvar fra den statlige naturskadeerstatningsordningen til privat naturskadeforsikring. Den statlige naturskadeerstatningsordningen dekker ikke skader som faller inn under naturskadeforsikringsordningen, jf. naturskadeerstatningsloven § 2 annet ledd. I Ot.prp. nr. 19 (2004–2005) punkt 5.5 og 9.2 er det redegjort nærmere for hvilke arealer som skal falle inn under naturskadeforsikringsordningens hagedekning.

Etter Norsk Naturskadepools avregningsvilkår punkt 5.5 beregnes erstatningen for hage, hageanlegg mv. i utgangspunktet på grunnlag av kostnadene til reparasjon eller gjenanskaffelse til samme eller i det vesentlige samme stand som før skaden. Erstatningen settes til det laveste beløpet av gjenoppbyggingskostnaden og nedgangen i tomtens omsetningsverdi, men erstatningen skal likevel ikke være mindre enn gjenoppbyggingskostnaden for hageanleggets toppsjikt. For beplantning i hageanlegget er det gitt egne regler. Avregningsvilkårene fastsetter hva forsikringsselskapene kan kreve avregnet i poolen, men gir ikke den skadelidte selvstendige rettigheter.

Etter avregningsvilkårene punkt 3.3 kan for øvrig utgifter til riving, rydding og avfallshåndtering etter skade på «forsikrede ting», begrenset til en million kroner eller en risikosum, dekkes «i tillegg, ut over forsikringssummen» hvis dette er i henhold til selskapets eget vilkår.

Det fremgår eksplisitt av forskrift om instruks for Norsk Naturskadepool § 3 annet ledd første punktum at naturskadeerstatning ikke omfatter utgifter til forebygging, sikring, flytting eller andre tiltak som ikke skyldes direkte skade på forsikret byggverk eller løsøre.

4.2 Forslaget i utredningen og departementets vurderinger

I utredningen «Spørsmål om dekning av tomteerstatning under naturskadeforsikringsordningen m.m.» foreslo utrederen at sikrede skulle ha krav på dekning av utgifter til rive- og ryddetiltak og enkle sikringstiltak med inntil en million kroner ved relokalisering, jf. forskriftsforslaget § 8. Formålet med forslaget var å gi sikrede selvstendige rettigheter, ettersom avregningsvilkårene bare regulerer hva forsikringsselskapene kan kreve avregnet i Norsk Naturskadepool. Også dekning av enkle sikringstiltak ble foreslått å være en selvstendig rettighet, men sikringstiltak dekkes ikke i poolen i dag. Med enkle

sikringstiltak siktet utrederen til oppsetting av gjerder, enkel planering og/eller gjenfylling av oppståtte hull eller ujevnheter, oppsetting av varselskilt osv., se utredningen side 59. Større sikringstiltak som treffes for å unngå eller begrense mulige fremtidige naturskadehendelser, faller utenfor.

Departementet er i tvil om det er behov for å forskriftsfeste at riving, rydding og avfallshåndtering skal dekkes, og om en slik forskriftsbestemmelse i så fall bør være begrenset til relokaliseringstilfellene. Etter gjeldende rett kan det synes som om utgifter til riving, rydding og avfallshåndtering etter skade på forsikret ting allerede dekkes etter naturskadeforsikringsloven § 1 første ledd første punktum (eller i tråd med avregningsvilkårene punkt 3.3), mens utgifter til riving, rydding og avfallshåndtering etter skade på hage mv. dekkes etter naturskadeforsikringsloven § 1 første ledd tredje punktum. Departementet går ut fra at dette i så fall gjelder både ved relokalisering og der bygningene på tomten ikke fraflyttes. Dersom utgifter til riving, rydding og avfallshåndtering uansett dekkes etter mer generelle regler, vil det være lite klargjørende å gi en særregel om at disse utgiftene skal dekkes ved relokalisering. Departementet har på denne bakgrunn ikke foreslått noen forskriftsfesting her.

Departementet foreslår heller ikke å gå videre med forslaget om dekning av utgifter til enkle sikringstiltak. Departementet er ikke kjent med at utgifter til sikring dekkes i dag. Dekning av utgifter til sikring synes å være atypisk forsikringsrettslig, og hvorvidt et behov for sikring vil dekkes av forsikring, kan fremstå som noe tilfeldig dersom dette skal avhenge av om bygningen må relokaliseres, eller eventuelt av om det foreligger bygningskade. Departementet antar at finansiering av utgifter til sikring bør vurderes i en bredere sammenheng, se også Meld. St. 15 (2011–2012) punkt 8.2, der det varsles et lovarbeid om ansvaret for sikring, hvor også økonomi skal inngå.

5 Ansvarsgrense og egenandel

5.1 Ansvarsgrense

Etter forskrift om egenandel og ansvarsgrense ved naturskadeforsikring § 2 er forsikringsselskapenes samlede ansvar ved en enkelt naturkatastrofe begrenset til 12,5 milliarder kroner. Beløpet ble sist øket ved forskrift 26. januar 2006 nr. 84 om endring i forskrift om egenandel og ansvarsgrense ved naturskadeforsikring, som trådte i kraft 1. februar 2006. I utredningen «Spørsmål om dekning av tomteerstatning under naturskadeforsikringsordningen m.m.» side 62-63 ble det ikke foreslått noen endring i ansvarsgrensen – i forbindelse med tomteerstatning.

Ettersom det er mange år siden ansvarsgrensen ble øket sist, og det har vært en relativt høy prisstigning på fast eiendom i denne perioden, antar departementet det kan være grunn til å øke ansvarsgrensen. Departementet foreslår å øke beløpet til 16 milliarder kroner. Beløpet foreslås med utgangspunkt i økningen i konsumprisindeksen siden sist ansvarsgrensen ble øket, avrundet oppover.

5.2 Egenandel

Etter forskrift om egenandel og ansvarsgrense ved naturskadeforsikring § 1 er sikredes egenandel for hver naturskadehendelse 8000 kroner. Beløpet ble sist øket ved forskrift 11. februar 2005 nr. 125 om endring i forskrift om egenandel og

ansvarsgrense ved naturskadeforsikring, som trådte i kraft 1. april 2005. Egenandelen ble da doblet, fra 4000 kroner.

Utredningen skriver i utredningen, på side 61, at egenandelen er høy sammenlignet med standard egenandel ved alminnelige skadeforsikringer, og at den er fastsatt etter forslag fra forsikringsnæringen. På denne bakgrunn foreslås det i utredningen ikke å øke egenandelen nå. Departementet ser heller ingen grunn til å endre egenandelen nå.

6 Økonomiske og administrative konsekvenser

Relokalisering av kombinasjonsbygg antas å forekomme i svært få eller ingen tilfeller i normalår, og forslaget til avgrensingsregel antas derfor å medføre små økonomiske konsekvenser for naturskadeforsikringsordningen, selv om forsikringsutbetalingene per skade vil kunne være høye. Når det gjelder administrative konsekvenser, vil klare, skjematiske regler kunne være å foretrekke fremfor skjønnsmessige. På den andre siden vil dette ha mindre å si dersom det er et svært lite antall saker som skal behandles hvert år. Dersom en skjønnsmessig regel vil gjøre det enklere å finne en rimelig løsning, vil det trolig også kunne innebære en administrativ fordel.

Forslaget om endringer i vilkårene for dekning for relokalisering av andre bygninger enn bolighus og fritidshus innebærer at flere bygninger dekkes enn nå. Departementet antar at det i normalår likevel vil være få tilfeller der vilkårene er oppfylt, og at kostnadene for naturskadeforsikringsordningen derfor vil være begrensede. Ved spesielt store naturulykker vil endringene kunne ha større konsekvenser, særlig fordi bygningene vil kunne ha høy økonomisk verdi. For skadelidte vil bedre forsikringsdekning være gunstig, og det vil også kunne være viktig for arbeidstagere i bedrifter og for lokalsamfunn. For øvrig antas de foreslåtte endringene i forskrift om instruks for Norsk Naturskadepool § 3 annet ledd tredje punktum ikke å innebære realitetsendringer, og departementet antar derfor at de ikke vil innebære økonomiske og administrative konsekvenser. Dersom regelverket oppleves som lettere tilgjengelig og bedre harmonisert, innebærer det likevel en viss administrativ fordel.

En økning av ansvarsgrensen antas å medføre visse økte kostnader til reassuranse. Dersom det skulle skje en naturkatastrofe der ansvarsgrensen nås, vil en heving av ansvarsgrensen føre til høyere forsikringsutbetalinger, og slik være en fordel for skadelidte.

Økte kostnader for forsikringsselskapene vil kunne medføre høyere forsikringspremier. Det antas at kostnadene ved de foreslåtte endringene samlet sett vil være begrensede. For den enkelte brannforsikringskunde antas det at en eventuell premieøkning vil være marginal.

7 Merknader til de enkelte bestemmelsene

Forskrift om instruks for Norsk Naturskadepool

Til § 3

I forskrift om instruks for Norsk Naturskadepool § 3 første ledd første punktum heter det:

«Naturskadeerstatning er de erstatningsmessige krav som påløper i henhold til naturskadeforsikringsloven § 1 første jf annet ledd på ting i Norge.»

Departementet foreslår å legge til en henvisning til naturskadeforsikringsloven § 1 tredje og fjerde ledd (nye ledd om relokalisering og sikring), slik at bestemmelsen gir god oversikt også etter lovendringen.

I forskriften § 3 *annet ledd første punktum* heter det bl.a. at naturskadeerstatningen ikke omfatter sikringsutgifter. Departementet foreslår å presisere at forsikringsselskapet likevel kan sikre en eiendom dersom vilkårene for dette i naturskadeforsikringsloven § 1 fjerde ledd, jf. tredje ledd (nye ledd om sikring og relokalisering) er oppfylt. Også her er formålet med endringen at bestemmelsen fortsatt skal gi god oversikt.

Forslaget til § 3 *tredje ledd* er kommentert i punkt 3.

Forslaget til § 3 *fjerde ledd* er kommentert i punkt 2.

Til § 4

I forskriften § 4 *tredje ledd første punktum* er det henvist til naturskadeforsikringsloven § 1 tredje ledd. Departementet foreslår at henvisningen endres til § 1 sjette ledd ettersom § 1 tredje ledd blir sjette ledd ved lovendringen som trer i kraft 1. januar 2018.

Forskrift om egenandel og ansvarsgrense ved naturskadeforsikring

Til § 2

Forslaget til endring i *forskrift om egenandel og ansvarsgrense ved naturskadeforsikring § 2* er kommentert i punkt 5.1.

Forskriftsforslag

I

I forskrift 21. desember 1979 nr. 3420 om instruks for Norsk Naturskadepool gjøres følgende endringer:

§ 3 skal lyde:

§ 3 Naturskadeerstatning

Naturskadeerstatning er de erstatningsmessige krav som påløper i henhold til naturskadeforsikringsloven § 1 første jf. annet, *tredje og fjerde* ledd på ting i Norge. Vilkårstestete tilleggsdekninger utover forsikringssummen av interesser som faller utenfor den lovfestete naturskadeforsikringen og tilsvarende dekninger i sumløse forsikringer gir ikke grunnlag for erstatning fordelt gjennom NP.

Naturskadeerstatning omfatter ikke utgifter til forebygging, sikring, flytting eller andre tiltak som ikke skyldes direkte skade på forsikret byggverk eller løsøre, *jf. likevel naturskadeforsikringsloven § 1 fjerde ledd, jf. tredje ledd*. Er

forsikret ting skadd eller direkte truet ved utløst naturulykke, dekkes nødvendige redningsutgifter som omhandlet i forsikringsavtaleloven § 4-10 inntil forsikringsverdien.

Er en brannforsikret bygning skadet i en naturulykke, og det ikke gis tillatelse til å reparere eller gjenoppbygge bygningen på skadestedet på grunn av fare for ny naturskade, svarer selskapet for den øking i skade som nekting av reparasjon/gjenoppbygging medfører. For bolighus og fritidshus gjelder naturskadeforsikringsloven § 1 tredje ledd.

En bygning skal regnes som bolighus eller fritidshus etter naturskadeforsikringsloven § 1 tredje ledd med mindre den samlet sett i liten grad har karakter av å være et bolighus eller fritidshus. Ved vurderingen kan det blant annet legges vekt på offentlige godkjenninger og registreringer, bygningens utforming og funksjon, tomtens og strøkets karakter, i hvilken grad bygningen har økonomisk verdi som bolighus eller fritidshus, og bruken av bygningen. Et uthus skal bare dekkes etter naturskadeforsikringsloven § 1 tredje ledd annet punktum dersom det samlet sett har karakter av å være uthus til bolighus eller fritidshus.

§ 4 tredje ledd første punktum skal lyde:

Etter retningslinjer fastsatt av NPs styre, tar selskapene standpunkt til om det foreligger naturskade etter naturskadeforsikringsloven § 1 første ledd eller om vilkåra for å nedsette eller nekte erstatning etter naturskadeforsikringsloven § 1 sjette ledd er til stede.

II

I forskrift 15. desember 1989 nr. 1335 om egenandel og ansvarsgrense ved naturskadeforsikring skal § 2 lyde:

Forsikringsselskapenes samlede ansvar ved en enkelt naturkatastrofe begrenses til 16 milliarder kroner.

III

Forskriften trer i kraft 1. januar 2018.

Forskriften gjelder for skader som inntreffer etter ikrafttredelsen.